

ALINGES RAZZIA - En extremt njutbar musikbox

EXTREME EASY LISTENING. (Extreme Music - not for sale) Du ser på tv. Mycket musik. Bakgrunder. Vinjetter. Stämningssmusik som skapar Fasa, Lugn, Romantik, Hot, Sprallig lycka, Frågetecken eller bara Sommar, Sommar, Sommar. Mycket av musiken kommer från produktionsbolag som specialiserat sig på mood music eller korta musikaliska signaler. I dag arbetar många av världens bästa musiker för bakgrunds-musik-bolagen. Jag har själv producerat radioreklam och använt bitar av mood-tape-terna. Någon gång händer det att jag vill ropa HALLÅ och berätta om denna musik-källa. Den går inte att köpa. I stället skickas cd-skivor ut till radio- och tv-stationer och producerer av reklam för radio och tv. När något används betalar man en rejäl summa per sekund.

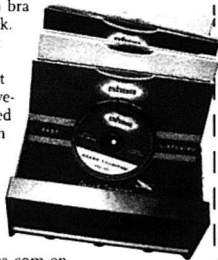
JAG UPPTÄCKTE JUST

EN extremt (sic) bra kollektion musik. Det är företaget Extreme Music Library som satt samman en suverän 5-cd-box med smak av 50- och 60-tal. All den oskuldsfulla optimism som rådde dessa år då utvecklingen i västerlandet verkade stiga som en ostoppar raket speglas. Om du är verksam inom reklamvärlden måste du lyssna in boxen. Hissen till sjunde himlen måste låta som skivorna skissar. Självt lyssnar jag och minns den gamla (då föraktade) Melodiradion. Ett intensivt solljus skiner i musiken. Rymdaldern. Jetsetvärlden. The Beautiful People med lyxjakt på rednen och Jackie Onassis telefon-nummer i den lilla röda boken hörs tydligt i Extreme easy listening-boxen. Sen är den forngivnen som en lustig korsning av radioapparat och hemlig kontrollbox för radartrafik. Skivorna ligger i omslag som är ljuvligt blekt och ser ut som hybrider av gamla EP-singlar och stenkakor. Ett designpris hänger i luften.

DU SOM SKA PRODUCERA nyskapande reklam hittar boxen om du kontakter Mimmi Bashiri på Mjölnavägen 18 i Nacka där Sverigekontoret ligger. Jag har redan börjat fundera på reklamidéer. Resor? Sprit - javisst men sänt gör vi inte i Sverige så varför inte läsk eller andra porlande drycker. Kläder? Yes!! En ny bilmodell. Perfekt! Naiv och färgstarkt skimrande är musiken - ofta raka motsatsen till dagens skrap och raspideal med samplade skorråten. Här finns hundra hägringar samplade. Sälla jaktmarker.

OGH KANSKE, KANSKE KAN JAG med dessa rader få Extreme Music (med huvudkvarter i England) att också ge ut boxen kommersiellt. Den är faktiskt redan klar. Designad och allt. En ny väg av Blågrönt klockande Space age bachelor pad music är på gång. Juan Garcia Esquivel, som det går att hitta samlingskivor med, är ett förgrundsnamn. Esquivel dog i januari i år. Men hans arv förvaltas väl. Av svenska Koop, av massor av japaner och ambient beats-producenter worldwide. På nätet får du veta mer om bolaget Extreme Music via <http://www.extrememusic.com>. Vem kan motstå "Slushy, Mushy Vignettes d'Amour"?

KJELL ALINGE alinge@kys.se

Islam har sin egen Jesus - utan kors

Det finns faktiskt en Jesus också i islam. Där är han inte gudomlig men har ändå en alldeles särskild dignitet som Guds "ord" eller "ande" bland Guds alla profeter. Ibland kan han till och med läsa Koranen. Döden på korset vill inte muslimer kännas vid.

Men vilken är bilden av Jesus och hans roll i islam? Koranen ger sin version, men lika viktigt för den muslimska Kristus-uppfattningen är Hadith-samlingarna (traditionen) och en mängd både folkliga legender och mer litterära texter, som innehåller Jesu ord eller berättelser om hans liv, vandringar och under. Tarif Khalidi, professor i arabiska, föreståndare för Centre of Middle Eastern and Islamic Studies and fellow of King's College i Cambridge, har sammanställt den hittills mest omfattande samlingen på engelska av Jesusord och berättelser ur den väldiga muslimska traditionen: *The Muslim Jesus*.

Det Khalidi talar om som "the Muslim gospel" finns inte samlat på ett ställe utan spritt i många olika typer av texter. Dessutom har det förändrats under århundradena, och Jesus har alltmer "islamiserats", naturligtvis som en konsekvens av polemiken och kampen mellan kristendom och islam.

Dog inte på korset

Vad är det då som skiljer kristendomens och islams Jesus åt? Förutom att förneka Jesu gudom och treenigheten - vilken Muhammed för övrigt tycks ha missuppfattat som "fadern, sonen och modern" - är det framför allt korsdöden och passionshistorien, som muslimerna vänder sig mot. För dem dog inte Kristus på korset; antingen rörde det sig om ett slags synvillor eller skendöd. Jesus lyttes levande upp i himlen där han befinner sig till domens dag då han återvänder. Eller det kan ha varit någon annan som korsfästes, ofta en som förtjänat den grymma döden bättre, till exempel Judas Iskariot.

I *"The Muslim Jesus"* återges trehundra längre och kortare paragrafer, som antingen utlägger ett Jesusord eller berättar om någon tilldragelse eller ett mirakel. Under de mer än tusen år som gått sedan Muhammed erhöll "Koranen" av arkeangeln Gabriel, har Jesus varit en levande realitet inom islam. För vissa grupper - sufier (mystiker) och shia-muslimer - tenderar Jesus slundom att så att säga återuppträda i sin kristnade gestalt, medan han för huvudriktningen inom islam, sunni, bara är en av många profeter. Visserligen är han den som näst Muhammed står närmast Gud, men är på inget sätt övermännisklig eller speciell i andra avseenden.

Jesus har förändrats över tiden i den muslimska traditionen: först det asketiska helgonet, sedan naturens herre, undergöraren och helaren, för att sluta med Jesus som socialt och etiskt exempel.

Jesu mänsklighet

I Khalidis samling är mycket främmande för den kristna traditionen. Men mycket känns också igen, men presenterat i vridd skick. Även om legenderna, som härstammar ur den folkliga fromheten, inte framställs med teologisk baktanke, märks i de flesta av dessa texter en polemisk udd riktad mot det kristna evangeliet. Det gäller så att säga att islamisera Jesus. I Matteus säger Jesus till kvinnan som välsignar honom: "Välsignade vare de som hör Guds ord och håller det." Här säger han i stället: "Välsignad vare han som läser Koranen och gör som där sägs." Så direkta referenser till Koranen hör inte till vanligheten, men ofta betonas på olika sätt Jesu mänsklighet, hans oro, tvekan och lydnad inför Gud.

RELIGION

The Muslim Jesus. Sayings and stories in Islamic literature

Tarif Khalidi

Harvard University Press, 2001

På samma sätt som kristendomen till en början uppfattades som bara ännu en sekt inom judendomen, sågs ibland islam som en variant av kristendomen.

Tvekar på avgörande punkter

I Jesus-gestalten finns mahända nyckeln till en dialog mellan kristendom och islam? Olika Jesusbilder, men samtidigt med en gemensam historia, där en samvetets etik utgör en forenande inre kärna. Det finns skäl för att islam "adoperat" Jesus från kristendomen. Islam speglar i dessa Jesus-berättelser, är en religion, som framhåller kärleksbudskapet och den etiska dimensionen i mänskligt liv - något annat än den i dessa tider gängse bilden av den skäggige, Kalashnikovbeväpnade terroristen, som med Koranen i handen ropar "döda, döda, döda"...

Koranen har problem med att hantera gestalten Jesus, korsmysteriet och återupståndelsen. I islamsk tradition återfinns berättelser som - tvärtomt läran - framhåller att Jesus faktiskt dog på korset, och till och med återger hans sista bön på korset. Ja, även Koranen (19:34) tvekar på dessa för läran avgörande punkter. Och trots det stränga bildförbudet och avskyn för avgudarvkan inom islam, återger en berömd incident i Muhammads liv hur han vid sitt triumfatoriska intåg i Mecka, då han beordrade att alla gudabilder i Kaba skulle förstöras, med sin egen mantel täckte över en bild av jungfru Maria och Jesubarnet - och av vördnad sparade den på eftervärlden.

"Koranen har problem med att hantera gestalten Jesus"

KAI SVENSSON